

۱۳۱۵۰ روز از اسارت
امام موسی صدر در لیبی می‌گذرد

مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر

IMAM MOUSSA SADR CULTURAL & RESEARCH INSTITUTE

شماره چهارم، آذر ۱۳۹۰

برگزاری دوازدهمین اجلاس کلمه سواء در بیروت

در حالی که ثانیه‌ها برای آزادی امام موسی صدر به شماره افتاده است، همایش بین المللی با محوریت تغییر اجتماعی و سیاسی انسان از منظر امام موسی صدر در بیروت با حضور رئیس مجلس لبنان، روسای طایفه‌ها و ادیان لبنانی و مهمانان خارجی برگزار شد.

اسقف مسیحیان ارتودوکس لبنان:

اندیشه امام موسی صدر هنوز برای ما تازه و مفید است

امام به محترم دانستن تعدد ادیان و فرهنگ و حفظ خصوصیات هر دینی فرا می‌خواند. اما درباره انسان، چنین به نظر می‌رسد که در مقابل جمود اندیشه‌ها چه در اسلام و چه در مسیحیت طغیان می‌کند و همه را به نقش اساسی که انسان برای آن خلق شده

محمدعلی مهدی در نشست معرفی کتاب سیره و سرگذشت کتابخانه ملی:

اگر قذافی زنده بود، حقایق بسیاری آشکار می‌شد

نشست «امام موسی صدر؛ فرزند ایران، مسیح لبنان» به همت مرکز تحقیقات ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و با همکاری مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر برگزار شد. دکتر محمدعلی مهدی در این نشست، علاوه بر معرفی کتاب «سیره و سرگذشت امام موسی صدر» درباره شخصیت، زندگی و فعالیت‌های ایشان نیز سخن گفت.

جلد دوم مجموعه تفاسیر امام موسی صدر منتشر شد

به گزارش روابط عمومی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، «حدیث سحر گاهان» دومین جلد از مجموعه گفتارهای تفسیری امام موسی صدر است که با ترجمه علیرضا محمودی و مهدی موسوی نژاد، برای نخستین بار به فارسی منتشر شده است.

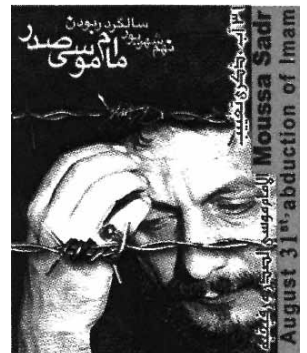
انتشار کتاب «من و آقا موسی»

انتشارات مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، خاطرات آیت الله عبدالجلیل جلیلی از امام موسی صدر با عنوان «من و آقا موسی» را منتشر کرد.

مسلمات قضیه امام موسی صدر و دو همراهش

بعد از گذشت ۱۳۱۵۰ روز از جنایت حبس آنان در لیبی:

۱. امام صدر و دو برادر او، شیخ محمد یعقوب و استاد عباس بدرالدین همچنان در چنگال سرهنگ قذافی اسیر هستند که همه مسئولیت ربودن و سلب آزادی آنان و دروغ‌گویی و گمراه ساختن اذهان را در این مسئله بر عهده دارد.
۲. تنها راه حل قضیه، آزادی امام و دو همراه اوست و در این مسئله هیچ معما و ابهام و پیچیدگی وجود ندارد تا نیاز به حل شدن و کشف شدن و روشن شدن و رفع ابهام داشته باشد. هر سخن دیگری که گفته شود، باعث در خطر افتادن زندگی آنان است و کمک به تیره‌معم قذافی مجرم و پایمال شدن حقیقت و الغای پاسخگویی و عدالت می‌کند.

سفر وزیر امور خارجه ایران به لیبی:

وعده‌های پرامید برای منتظران امام موسی صدر

در زندان‌های لیبی در اختیار دولت انتقالی هستند. البته شماری از آنها نیز از لیبی گریخته‌اند که دسترسی به اطلاعات آنها دشوارتر شده است. او وعده داد که کمیته‌ای تشکیل شود و بعد از مشخص شدن نتایج تحقیقات این کمیته، دولت ایران و لبنان از نتایج فعالیت آن مطلع شوند.

لیبی اسنادی در اختیار هیئت ایرانی قرار داده است

با بازگشت دکتر صالحی وزیر امور خارجه از لیبی، یک عضو هیئت همراه وی در این سفر جزئیاتی از این سفر و موضوع پی‌گیری موضوع امام موسی صدر بیان کرد. غلامرضا اسداللهی نماینده تربت جام و تایباد و عضو کمیته ویژه مجلس برای پی‌گیری موضوع امام موسی صدر با مثبت خواندن نتایج این سفر اظهار داشت: در دیدار هیئت ایرانی با آقای مصطفی عبدالجلیل رئیس شورای انتقالی لیبی یکی از موضوع‌های مطرح شده مسئله امام موسی صدر بود؛ وی در پاسخ به این درخواست تاکید کرد: امام موسی صدر از مسائل مهمی است که آن را پی‌گیری می‌کنم تا پاسخ مناسبی به مردم ایران داشته باشیم.

دبیر کمیسیون اصل نود در ادامه افزود: در لیبی گروه‌هایی در ارتباط با موضوع امام موسی صدر تشکیل شده که به طور مستقیم با سفارت جمهوری اسلامی ایران در لیبی همکاری می‌کنند. وی در پاسخ به این سوال که آقای صالحی در سفر به لیبی اعلام کرد که اطلاعات خوبی درباره امام موسی صدر به دستمان رسیده است آیا اطلاع دارید این اطلاعات چیست و توسط چه کسانی تهیه شده است؟ گفت: در حال حاضر علاوه بر جمهوری اسلامی ایران و لیبی یک کمیته لبنانی روی این موضوع کار می‌کند. علاوه بر این آقای عبدالجلیل اطلاعاتی در اختیار هیئت ایرانی قرار داد.

هفته‌های گذشته و با سقوط نظام قذافی و مرگ وی امیدهای خانواده امام موسی صدر و علاقه‌مندان برای آزادی ایشان افزایش یافت. تغییر در شرایط لیبی پس از نزدیک به یک سال مقاومت نظام قذافی و وبقایای آن باعث شد تا هیئت ایرانی، به سرپرستی صالحی، وزیر امور خارجه، برای ساماندهی به ارتباطات موجود میان ایران و دولت انتقالی لیبی راهی این کشور شود. این هیئت علاوه بر دیدار با مقامات دولت انتقالی گفت‌وگوها و مذاکراتی را نیز درباره امام موسی صدر و راهکارهای تلاش برای یافتن ایشان انجام داد. وزیر امور خارجه پس از بازگشت به ایران، درباره پیگیری وضعیت امام موسی صدر به رسانه‌ها گفت که اطلاعات خوبی به دست آمده است و «ان‌شاءالله در موعد مقرر» این اطلاعات به مردم منتقل می‌شود. صالحی گفت که در سال‌های گذشته دولت ایران این مسئله را دنبال کرده است و با تغییر شرایط لیبی فضا برای این کار مهیا شده است.

صالحی پیش از این در کنفرانس مطبوعاتی خود در لیبی، در کنار مصطفی عبدالجلیل رئیس شورای ملی انتقالی لیبی قرار گرفته بود و در آنجا نیز عبدالجلیل وعده داد که با تشکیل کابینه لیبی درباره قضیه ربودن امام موسی صدر تلاش‌هایی به عمل خواهد آمد. عبدالجلیل با اشاره به مرگ قذافی گفت که اگر او زنده بود می‌توانستیم به نتایج بهتری در این زمینه نائل شویم. عبدالجلیل درباره مرگ سؤال‌برانگیز قذافی به این نکته هم اشاره کرد که «کسانی هستند که مصلحت نمی‌بینند که حقایق بیشتری منتشر شود و اینها کسانی هستند که مستقیم یا غیرمستقیم خواهان کشتن معمر قذافی بودند»، عبدالجلیل همچنین گفت شماری از کسانی که در خصوص امام موسی صدر اطلاعاتی دارند و از نیروها و یاران قذافی هستند

سید حسن نصرالله:

امام موسی صدر به مقاومت لبنان افتخار خواهد کرد

موسی صدر! اگر برگردی به مقاومت لبنان افتخار خواهی کرد؛ به مقاومتی که هرگز تسلیم نشد. ای امام! جنوب لبنان امروز خیلی قوی‌تر و امن‌تر است و دیگر مورد تجاوز نخواهد گرفت. امروز هر احتمالی در مورد تجاوز به داخل لبنان با اقدام متقابل مقاومت روبرو خواهد شد. ای امام موسی صدر! امروز لبنان ضعیف نیست؛ بلکه یک کشور نیرومند شده است. دشمن می‌خواهد که مردم را بترساند اما ما اعتقاد داریم که دشمن جرأت ندارد که حماقت کند و به لبنان حمله کند. روزی که شهید احمد قصیر عملیات انجام داد ما هرگز آرامش نداشتیم و این وضع ادامه داشت تا روزی که ما دشمن را از لبنان بیرون کردیم و اکنون در آرامش هستیم؛ و اینک به یکی از طرف‌های مهم معادلات منطقه‌ای تبدیل شده‌ایم.

نصر الله درباره آزادی امام موسی صدر گفت که ما همه نگران سرنوشت ایشان هستیم. ما همچنان منتظریم که جوابی برسد. ان‌شاء الله امام موسی صدر به خوبی و خوشی باز گردد. همه ما این روزها منتظریم و تلاش‌هایی در حال انجام است.

سید حسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان در سخنرانی خود به مناسبت روز شهید یک بار دیگر یاد و خاطره امام موسی صدر را گرامی داشت. وی با اشاره به روزهای ضعف شیعیان لبنان گفت: «چند روز پیش یکی از سخنرانی‌های امام موسی صدر را می‌خواندم. امام این صحبت‌ها را در یک جلسه خصوصی برای جنبش امل ایراد کرده بود. وی در آن جلسه درباره شرایط جنوب لبنان و دلایل نامنی حاکم بر آن سخن گفته بود. ایشان در این جملات نسبت به اوضاع لبنان و ضعف کشور ابراز ناراحتی کرده و با دلسوزی گفته بود: لبنان و جنوب آن ضعیف است و به همین دلیل است که دشمن هرچه بخواهد با ما انجام می‌دهد و جهانیان هم به آنچه در جنوب لبنان می‌گذرد توجهی ندارند.»

نصر الله سپس ادامه داد: هنگامی که این مطالب را می‌خواندم به خود می‌گفتم اگر امروز امام به وطن مراجعت کند به فرزندان خود و مقاومتی که پایه‌گذار آن بود، افتخار خواهد کرد»
دبیرکل حزب‌الله لبنان سپس خطاب به امام موسی صدر گفت: «ای امام

برگزاری دوازدهمین اجلاس کلمه سواء در بیروت

موسی منتقد اندیشه دینی جامد در اسلام و مسیحیت بود. در ادامه این نشست، پس از سخنرانان ابتدایی جلسه، نماینده «شیخ نعیم حسن» رهبر دروزیان لبنان در خصوص ارزش‌های انسانی در اندیشه‌های امام موسی صدر و مخالفت وی با تعصب طایفه‌ای سخن گفت. وی گفت: امام موسی در مورد مساله فلسطین با بصیرت بالایی رفتار نمود و به دور از ذهنیت طایفه‌گری مصایب فلسطین و جنوب لبنان با هم وی را رنج می‌داد.

سپس «پیر بستروس» نماینده اسقف کاتولیک اتناکیه شرق به سخنرانی پرداخت و از تمامی مسلمانان و مسیحیان خواست که بدون توجه به اختلافات مذهبی و مسایلی از این دست، به نقطه اشتراک ادیان که همان پرستش خدای واحد است توجه کنند و اینکه در یک وطن با هم زندگی می‌کنند.

وی افزود: سزاوار نیست اقلیت‌های مذهبی به دنبال جلب حمایت خارجی باشند، چرا که این امر عامل تفرقه خواهد بود. این اسقف مسیحی گفت: همگی باید به دنبال عدالت باشیم زیرا عدالت است که سبب ارتباط ما خواهد بود.

نماینده «قبیلان» نایب رئیس مجلس اعلائی شیعیان لبنان هم با بر حذر داشتن غرب از هرگونه عملیات نظامی گفت: هر تحرک اشتباه ناتو، ترکیه و یا خیانت اعراب در خصوص سوریه به مانند خود کشی خواهد بود و منطقه را به آشوب خواهد کشاند. مراسم افتتاحیه اجلاس انسان از منظر امام موسی صدر با پخش سخنانی از وی در خصوص وضعیت جهان عرب به پایان رسید.

در حالی که ثانیه‌ها برای آزادی امام موسی صدر به شماره افتاده است، همایش بین‌المللی با محوریت تغییر اجتماعی و سیاسی انسان از منظر امام موسی صدر در بیروت با حضور رییس مجلس لبنان، روسای تمامی طایفه‌ها و ادیان لبنانی و مهمانان خارجی برگزار شد.

در این دوره از اجلاس که تحت عنوان «تغییر اجتماعی و سیاسی از منظر امام موسی صدر» برگزار شد، شخصیت‌های سیاسی، مذهبی، فکری، فرهنگی و اجتماعی، همچنین اندیشمندان مذهبی مسلمان و مسیحی شرکت دارند.

این کنفرانس با سخنان «ربابه صدر» رییس موسسات امام موسی صدر در موضوع نقش زن در اندیشه آن امام آغاز شد. در ادامه افتتاحیه به ترتیب نمایندگان «بشاره الراعی» رهبر مسیحیان مارونی و «محمد رشید قبانی» مفتی اهل سنت لبنان سخنانی را ایراد کردند. همچنین «گتوس هزیم» نماینده رهبر مسیحیان ارتدوکس شرق نیز در سخنانی، ایمان به ارزش‌های روحانی و اخلاقی مسیحیت و اسلام را جوهره ایمان امام موسی صدر دانست و افزود: نقطه اشتراک اسلام و مسیحیت ایمان به وحدانیت خداست، اسلام و مسیحیت برای خدمت به انسان آمده‌اند و به ارزش‌های روحانی و اخلاقی مشترکی ما را رهنمون می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه اندیشه امام موسی صدر هم اکنون نیز قابل استفاده است، گفت: در وضعیت کنونی که سخن از جهانی شدن مطرح است، احترام به ادیان مختلف که در تفکر امام موسی شاهد آن هستیم می‌تواند راهگشا باشد؛ امام

کنگره بین‌المللی امام موسی صدر در دانشگاه ادیان و مذهب

هستیم. رییس دانشگاه ادیان و مذاهب قم، بیان داشت: این مراجع آمادگی خود را جهت همکاری در برگزاری این کنگره اعلام کرده‌اند و کمیته علمی و کارهای فرهنگی این کنگره فعالیت علمی و عملی خود را آغاز کرده است که با توجه به انقلاب لیبی به دنبال اطلاعات قطعی از حیات این مرجع عالیقدر جهان اسلام هستیم.

کنگره بین‌المللی امام موسی صدر به همت دانشگاه ادیان و مذاهب قم برپا می‌شود. حجت الاسلام سید ابوالحسن نواب، با اعلام این خبر گفت که این کنگره در مورد احیای شخصیت علمی و جهانی امام موسی صدر در گفت‌وگو و تقریب ادیان است. وی با اشاره به اینکه کمیته برگزاری این کنگره در دانشگاه ادیان و مذاهب تشکیل شده است گفت: جلساتی در راستای بهتر اجرا شدن این کنگره با کارشناسان و اطرافیان نزدیک امام موسی صدر برپا شده است و درصدد برگزاری این کنگره در عراق و لبنان نیز

آیت‌الله‌العظمی شاه‌آبادی:

امام موسی صدر زنده و مسافر ایران است

مسلمین با نفوذ در آن مملکت ایشان را به وطن بر می‌گردانند. تا قذافی آنجاست نمی‌توان کاری کرد. وقتی حکومت آنجا دست مردم مسلمان افتاد، آن وقت است که ولی مسلمین می‌تواند اقدام برای برگرداندن ایشان داشته باشد. قذافی مهره اسرائیل است و اسرائیل نمی‌خواهد که ایشان آزاد شود؛ به خاطر نفوذی که ایشان در جهان اسلام دارد بر علیه اسرائیل. ولی وقتی مردم پیروز شوند دیگر اسرائیل و دشمنان اسلام راهی برای اعمال نظرشان در آنجا نخواهند داشت و نمی‌توانند دیگر کاری بکنند. مثل پس از انقلاب ایران که دیگر اراده آن‌ها نافذ در اداره و تصمیمات کشور ما نیست. نظر ما اینست که ایشان زنده‌اند و رو به ایران و مسافر ایرانند و دشمنان نمی‌توانند کاری کنند و بالاخره با پیروزی مردم لیبی، در زندان‌ها باز خواهد شد و همه زندانیان سیاسی خصوصاً ایشان به وطن باز خواهند گشت. از خدا باید خواست که ایشان را صحیح و سالم به ما باز گرداند، ان‌شاءالله.

آیت‌الله‌العظمی شیخ محمد شاه‌آبادی از مراجع و عرفای بزرگ جهان تشیع که در بخش سی سی یو بیمارستان حضرت ولی عصر (عج) قم بستری هستند، در دیداری که با اصحاب رسانه، پیش از مرگ قذافی، داشتند با اشاره به اینکه قذافی مهره اسرائیل است و تا قذافی هست راهی برای آزادی امام موسی صدر نیست، گفتند از خدا باید خواست ایشان را صحیح و سالم به ما بازگرداند. متن کامل پرسش مطرح‌شده و پاسخ ایشان به شرح ذیل است:

● از شما نقل شده است که فرمودید آیت‌الله صدر زنده است. آیا این نظر متعلق به شماست و دیدگاه شما در این باره چیست؟

○ البته باید مساله قذافی حل شود. باید از مقام خودش خلع شود، اگر چنین شد راه درست کردن این امر یعنی آزادی ایشان آسان می‌شود. در این صورت دیگر قذافی حاکم نخواهد بود و ما می‌توانیم به خواسته‌های خود برسیم. یعنی ولی

کتابهایی جدید از امام موسی صدر در لبنان رونمایی شدند

مجمع پژوهش‌های اسلامی مصر، و شیخ محمد خاطر، مفتی مصر، و دکتر احمد شرباصی، استاد دانشکده اصول دین مصر، و دکتر عمر فروخ، عضو فرهنگستان زبان عربی قاهره، و دکتر محمد غزالی، مدیر کل دعوت اسلامی مصر، و دکتر صبحی صالح، استاد حقوق و شریعت اسلامی در دانشگاه لبنانی اشاره کرد.

کتاب دیگری که در این همایش رونمایی شد کتاب «تغییر، ضرورتی حیاتی» است. این کتاب در بردارنده مجموعه‌ای از نوشته‌ها و گفته‌های امام موسی صدر در مناسبت‌های مختلف است که به نحوی با موضوع تغییر اجتماعی و سیاسی در پیوند است. کتاب در سه محور تدوین شده است. محور نخست، تغییر به مثابه نیاز دینی شامل گفتارهای «اصالت تغییر» و «مبنای هستی: حق و عدل»، و «اصلاح اوضاع ما» و «جنبشی بودن دین و فرقه گرایی» است. عنوان محور دوم «تبروهای تغییر» در جامعه است. این محور شامل پنج گفتار با عناوین «جامعه برتر» و «سخنی با اهالی فرهنگ» و «لبنان اجتماعی» و «ندای تغییر» و «مسئولیت ساختن تمدن» است. «خطوط اصلی اصلاح مطلوب» عنوان محور سوم کتاب است که در بر دارنده گفتارهای «طرح پیشنهادی» و «تبرد ما با اسرائیل نبردی تمدنی است» و «معنای محرومیت» و «بعد دینی مساله فلسطین».

امام در این نوشته به تفاوت انقلاب (ثورة) و تغییر می‌پردازد و دیدگاه اسلام را در این باره تبیین می‌کند. او در جایی می‌نویسد: «اسلام شدت عمل را تنها راه (رسیدن به وضع مطلوب) نمی‌داند بلکه دیگر راه‌ها و وسایل را نیز معتبر می‌داند. از همین رو، نمی‌توانیم راه اسلام را انقلاب بدانیم بلکه اهداف اسلام انقلابی است.» امام علت این مساله را چنین بیان می‌کند: «اسلام نگرش و عقیده (ایدئولوژی) و فرهنگ و نظامی کامل برای زندگی و آموزه‌های فقهی و اخلاقی عطا کرده است.»

در جریان دوازدهمین دوره همایش کلمه السواء در بیروت، از چهار عنوان کتاب جدید از امام موسی صدر، به زبان عربی، رونمایی شد. کتاب‌های «امام‌علی، آسمان انسانی»، «امام ربوده شده»، «روح تشریح در اسلام» و «تغییر، ضرورتی حیاتی» عناوین کتاب‌های رونمایی شده هستند. این کتاب‌ها گزیده‌هایی هستند از سخنرانی‌های امام موسی صدر که با موضوعات مشترک گردهم آمده‌اند.

کتاب امام علی، آسمان انسانی شامل نه نوشته و سخنرانی از امام موسی صدر درباره شخصیت و آموزه‌های امام علی (ع) است. مقدمه این کتاب نوشتاری است از امام موسی صدر که به صورتی مختصر زندگی امام علی (ع) را ذکر کرده است. عناوین گفتارها بدین شرح است: «روز ولایت، روز امام علی» و «غدیر خم و اقتدا به علی» و «شهادت امیرالمومنین» و «ابعاد درونی امام علی و رهبری جنبشی» و علی موحد بود و بس» و «امام علی، میزان راستین».

کتاب «امام ربوده شده، سید موسی صدر» نیز شامل دو بخش عمده است: بخش نخست زندگی مختصر امام صدر است که به صورت سالشمار نگاشته شده و بخش دیگر کتاب خلاصه‌ای است از پرونده ربودن امام صدر که با روابط امام با لیبی آغاز می‌شود و آخرین بند آن نیز مرگ قذافی است.

کتاب «روح تشریح در اسلام» نیز متن سخنرانی امام موسی صدر در کنفرانس آشنایی با اندیشه اسلامی (ملتقی الفكر الاسلامی) در تیزی اوزوی الجزایر در سال ۱۹۷۳ است. این سخنرانی امام موسی صدر مورد استقبال و، همچنین، مناقشات فراوانی از جانب شرکت کنندگان واقع شد. در این کنفرانس علما و دانشمندان بزرگ جهان اسلام حضور داشتند و نقدها و سوالات مفصلی را پس از شنیدن دیدگاه‌های امام مطرح کردند و امام نیز به آنان پاسخ گفت. در واقع بخش دوم و مفصل‌تر کتاب متن کامل این پرسش و پاسخ هاست. از جمله کسانی که به بحث با امام پرداختند، می‌توان به استاد محمد ابوزهره، استاد تشریح و عضو

اسقف مسیحیان لبنان در همایش کلمه السواء:

مساوات تنها راه پیوند هموطنان به یکدیگر است

گزیده‌ای از سخنرانی اسقف مسیحیان روم کاتولیک گریگوریوس سوم لحام، در دوازدهمین همایش کلمه السواء:

اگر در این کنفرانس یاد امام را زنده می‌کنیم و اندیشه‌هایش و آرمان‌هایش را باز می‌خوانیم برای شکوفایی لبنان و دیگر کشورهای عربی و رشد همه انسان‌ها از هر دین و فرقه‌ای در آن کشورهاست. با همه هم وطنان مسلمان و مسیحی قرآن را می‌خوانیم: «تعالوا الی کلمة سواء بیننا و بینکم». این باور مشترک نخست عبادت خداست. ما همه، مسلمان و مسیحی، ایمان داریم که خدا یکی است و جز او خدایی نیست، هرچند که تعابیر متعدد و راه‌های رسیدن به او متنوع باشد. این رابطه با خداست که انسان را معنا می‌کند و بنیانی ثابت برای زندگی در صلح قرار می‌دهد.

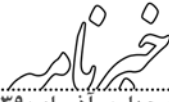
محبت به انسان باور دوم مشترک است، انسانی که خدا او را بر صورت و مثال خود آفرید. محبت تنها برهان بر این است که ما برآستی خدا را دوست داریم. در انجیل یوحنا می‌خوانیم: «خدا محبت است.»

قرآن کریم از مسلمانان می‌خواهد که میان انبیا تفاوت نگذارند. آیا شایسته نیست که ما هم میان پیروان انبیا تفاوت قائل نباشیم، انبیایی که خداوند

آنان را برای هدایت مردم و رحمت جهانیان فرستاده است. در قرآن کریم آمده است: «إِنَّ الدِّينَ أَمْنًا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» اگر پیروان این ادیان چهارگانه به بهشت وارد می‌شوند، آیا بر ایشان سزاوار نیست که یکدیگر را دوست داشته باشند و به یکدیگر احترام بگذارند؟

اگر خداوند اختلاف ادیان را روا داشته است، چگونه برخی جرئت می‌کنند دیگران را کافر بشمارند، آن هم تنها به این سبب که دینش با او متفاوت است؟

مسلمانان و مسیحیان عرب، بیابید به سوی باور مشترک، و یکدیگر را از ناحیه اختلاف دینمان و اقلیت و اکثریت ننگریم، بلکه همه ما مومن به خدای یکتا و هم‌وطن هستیم و در حقوق و تکالیف مساوی هستیم. اقلیت‌ها به دنبال حمایت خارجی نباشند، بلکه به دنبال مساوات باشند، زیرا حمایت خارجی میان هموطنان جدایی می‌افکند. مساوات تنها راه پیوند هموطنان به یکدیگر است. ملحدان بر زندگی مشترک مبنی بر مساوات تاکید دارند،

ایمان غیر از تدین است چه بسا متدینی ایمان به قلبش راه نیافته باشد. آنگونه که در سوره حجرات می‌خوانیم: «قالت الاعراب آمنا. قل لم تؤمنوا ولكن قولوا أسلمنا ولما يدخل الإيمان في قلوبكم؛ اعراب بادیه نشین گفتند: ایمان آوردیم. بگو: ایمان نیاورده‌اید، بگویید که تسلیم شده‌ایم و هنوز ایمان در دل‌هایتان داخل نشده است.» (۱۴، ۴۹) خطری که کشور ما را تهدید می‌کند، ایمان و ادیان نیست بلکه خطر در تعصب دینی است.

این چیزی است که امام موسی صدر، پیشوای همزیستی مسیحی و مسلمان، به آن اعتقاد دارد. امام صدر نخستین رهبر مسلمانی است که در کلیساها و معابد مسیحی سخن می‌گوید. این اتفاق هیچ علتی ندارد مگر آنکه امام می‌خواست بر ضرورت زندگی با یکدیگر و همکاری مسلمان و مسیحی تاکید کند. او وطنی یکپارچه می‌خواست که همه هموطنان از فرقه‌های متعدد در آن برخوردار باشند.

او به آزادی و کرامت بر اساس عدالت و مساوات و رشد متوازن در همه مناطق لبنان و رفع محرومیت از همه نیازمندان اعتقاد داشت.

اما این کافی نیست، زیرا این کار باب دشمنی و نزاع و بغض و حسد را باز می‌کند. این صفات همه از قلب انسان صادر می‌شود. اگر قلب با ایمان مطهر نشده باشد، صلح در زمین محقق نمی‌شود.

ما، مؤمنان به خدا، مسلمان و مسیحی، در کنار اینکه هموطن هستیم، و پیش از آن، زندگی مشترک خود را بر ایمان به خدای یکتا استوار می‌کنیم، آنچنان که در سخن امام علی (ع) آمده است: «الناس صنفان: إما أخ لك فی الدین و إما نظیر لك فی الخلق.» کرامت انسان‌ها و مساوات میانشان و مطالبه حقوقشان متعلق به دین و فرقه و حزب سیاسی و گروهی خاص از مردم نیست، بلکه در نهاد انسان هاست از روز تولدشان، زیرا خدای یکتا انسان را آفریده است. نتیجه اینکه همه مردم بنا بر تعبیر مسیحی «ابناء الله» و بنا بر تعبیر اسلامی «عیال الله» هستند.

ایمان به خدا و وطن دو رکن اساسی ساختن جامعه مدنی هستند، جامعه‌ای که همه ادیان در آن محترم‌اند و همه هموطنان حقوق مساوی دارند و در صلح و امنیت در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند.

اسقف مسیحیان ارتودوکس لبنان:

اندیشه امام موسی صدر هنوز برای ما تازه و مفید است

بکیست! و چون هدف را فراموش کردیم و از خدمت انسان دور شدیم، خدا هم ما را به حال خود گذاشت و از ما دور شد و ما به راههای گوناگون رفتیم و به پاره‌های مختلف بدل گشتیم و در پی خدمت به منافع خاص خود برآمدیم و معبودهای دیگر، غیر خدا، را برگزیدیم و انسان را به نابودی کشانیم.»

از نظرگاه امام صدر دیدار برای خدمت به انسان به دیدار در خدا می‌انجامد. او در همان سخنان مسلمانان و مسیحیان را به یک راه می‌خواند: «برای انسان گرد آمده‌ایم، که ادیان برای او آمده‌اند، ادیانی که یکی بوده‌اند... برای خدمت به انسان مستضعف رو به نابودی گرد هم آیییم، تا در همه چیز و در مورد خدا یکی شویم، و تا ادیان همچنان یکی باشند.»

این سخن بدین معناست که ایمان به خدا حقیقی نخواهد بود مگر آنکه پیش از آن ایمان داشته باشیم که دین برای خدمت به انسان آمده است، نه انسان برای خدمت به دین و دینی که بر شأن انسان و کرامت او نمی‌افزاید، دینی الهی نیست و خدا از چنین دینی تا قیامت بری است. و سخنان امام چنین می‌نماید که امام مسیحیت را می‌شناسد و با کتاب مقدس مأنوس است و با زندگی و آموزه‌های مسیح آشناست. و برای گفتگو چاره‌ای نیست که انسان دین غیر خود را بر اساس منابع اصلی بشناسد و نه منابع دیگر.

اندیشه امام موسی صدر هنوز برای ما تازه و مفید است. امام به محترم دانستن تعدد ادیان و فرهنگ و حفظ خصوصیات هر دینی فرا می‌خواند. اما درباره انسان، چنین به نظر می‌رسد که در مقابل جمود اندیشه‌ها چه در اسلام و چه در مسیحیت طغیان می‌کند و همه را به نقش اساسی که انسان برای آن خلق شده فرا می‌خواند. این نقش اساسی انسان همان ساختن زمین و کار برای انسان است، با هر دین و قومی. جا دارد که نظرگاه‌های امام درباره ادیان موضوع پژوهش قرار گیرد.

گزیده‌ای از سخنرانی پاتریک مسیحیان روم ارتودوکس اغناطیوس چهارم هزیم، در دوازدهمین همایش کلمه سوا

بی‌شک امام سید موسی صدر از مجددان بزرگی است که برای «انسان» و ساختن زمین پا به عرصه عمل گذاشتند. او به سخن گفتن بسنده نکرد بلکه به واقعیت بر زمین آمد و مشکلات مردم را دریافت و کوشید تا رسالت دینی را به زندگی ترجمه کند. از این رو بود که امام برای فقرا و محرومان و مستضعفان جهاد کرد، و برای احقاق حق، تا بار دیگر انسان اشرف مخلوقات باشد.

امام موسی صدر بر اساس ثوابتی که بدان‌ها ایمان داشت و در سخن و نوشته خود به آن‌ها فرا می‌خواند، حرکت خود را آغاز کرد. این ثوابت بدین شرح‌اند:

۱- ایمان مشترک مسیحی و اسلامی به خدای واحد. هرچند که تعبیرات از خدا متعدد باشد، خدا یکی است و یک تعبیر خاص او را محدود نمی‌کند.

۲- دین یکی است، هرچند که دیانات متعدد باشد.

۳- اسلام و مسیحیت برای خدمت به انسان و صیانت از کرامت انسان و حقش در حیات برتر و صلح و محبت و صلح و نیز برای ساختن زمین آمده‌اند.

۴- هر دو دین به ارزشهای معنوی و اصول اخلاقی مشترک دعوت می‌کنند. همچنین مسلمانان و مسیحیان را به نزدیک شدن و تبادل عبرت‌ها و پندها فرا می‌خوانند.

این ثوابت چهارگانه جوهر رسالت امام موسی صدر را تشکیل می‌دهد. او هر روزه و به شکل مستمر بر این ثوابت تاکید می‌کرد. او در کلیسای کبوشیین اندکی پیش از شعله‌ور شدن آتش جنگ‌های داخلی در لبنان گفت: «ادیان یکی بودند، زیرا نقطه آغاز همه آن‌ها، یعنی خدا، یکیست؛ و هدف آن‌ها، یعنی انسان، یکیست؛ و بستر تحولات آن‌ها، یعنی جهان هستی،

انتشار کتاب «من و آقا موسی»

قم رفتیم، کم کم به کوچه حرم، که خانه آیت الله صدر آنجا بود، آمد و شد پیدا کردم و معاشرت ما، با آقا موسی، از همان جا شروع شد. «درس که می‌رفتیم، ایشان هم می‌آمدند. کم کم خیلی نزدیک و دوست شدیم. دانشکده حقوق و حوزه نجف را نیز با هم رفتیم. خلاصه از ابتدای ورود به قم مرید آقاموسی شدم.»

«من و آقا موسی مثل دو برادر صمیمی با هم زندگی کردیم؛ شب‌ها و روزها با هم بودیم و با هم مسافرت می‌رفتیم...»

این کتاب در ۲۰۵ صفحه و با قیمت ۵۵۰۰ تومان برای نخستین بار در سال ۱۳۹۰ در ۱۰۰۰ نسخه منتشر شده است.

علاقه‌مندان برای تهیه کتاب می‌توانند به پایگاه اینترنتی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر به آدرس www.imamsadr.ir، مراجعه کنند و یا با تلفن ۸۸۴۹۴۱۶۲ تماس بگیرند.

انتشارات مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، خاطرات آیت الله عبدالجلیل جلیلی از امام موسی صدر با عنوان «من و آقا موسی» را منتشر کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، نخستین جلد از مجموعه «تاریخ شفاهی» که مشتمل بر خاطرات آیت الله عبدالجلیل جلیلی از علما و روحانیان برجسته کرمانشاه است، در پاییز ۱۳۹۰ به کوشش حمید قزوینی و به همت این مؤسسه منتشر شد.

طرح تاریخ شفاهی با هدف ثبت و ضبط خاطرات نزدیکان و دوستان و همکاران و مرتبطان با امام موسی صدر یکی از فعالیت‌های مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر است.

در بخشی از خاطرات آیت الله جلیلی می‌خوانیم:

«از سال یک هزار و سیصد و بیست و پنج که من برای ادامه تحصیل به

صادق طباطبایی:

تمام کسانی که در لیبی با مسئله امام موسی ارتباط داشتند، کشته شدند

دکتر صادق طباطبایی در همایشی در دانشگاه علامه به بیان خاطرات و ویژگی‌های شخصیتی امام موسی صدر، رهبر ایرانی شیعیان لبنان و نیز آخرین اخبار در مورد وضعیت ایشان پرداخت.

وی با بیان اینکه امام موسی صدر در مدت اقامت در لبنان همه شخصیت‌های شیعی و مذهبی را شیفته خود کرده بود، گفت: بسیاری از شخصیت‌های اهل سنت و مسیحی سر سپرده وی شده بودند و از امام موسی صدر به عنوان متفکر شیعه‌ای که خواستار وحدت تفکر ادیان است یاد می‌کردند.

خواهرزاده امام موسی صدر با بیان اینکه در جامعه لبنان همه به پیروان ادیان مختلف احترام می‌گذاشتند، گفت: آنان رهبری واحد امام موسی صدر را پذیرفته بودند و وی در حالی که یک‌قدم از مبانی شیعی خود عدول نمی‌کرد در نهایت عدالت و وحدت را در این‌جمعه کثرت‌گرا برقرار کرد.

طباطبایی ادامه داد: امام موسی صدر معتقد بود ادیان در خدمت انسان هستند نه انسان در خدمت دین و انسان آمده است تا از مظاهر طبیعی در همه زمینه‌ها برای حفظ نظم و ترویج روح کرامت و عمل خیر در زمینه آسایش و رفاه خود و دیگران تلاش کند.

وی با بیان اینکه عشق مسیحیان لبنان به امام موسی صدر کمتر از شیعیان لبنان نبود، گفت: امروز که سالگرد اختفای ایشان است مسیحیان و شیعیان لبنان بسیاری از خیابان‌های بیروت را مملو از عکس‌های ایشان می‌کنند.

خواهرزاده امام موسی صدر خاطر نشان کرد: امام موسی صدر از لحاظ مباحث دینی یک رهبری دینی است که با در نظر گرفتن همه مکاتب دینی با عمل به فرایض اسلام ناب محمدی (ص) به تلاش در زمینه استقرار آموزه‌های دینی با نهایت رعایت عدالت می‌پرداخت.

طباطبایی با ذکر خاطره‌ای از امام موسی صدر گفت: بستنی فروشی مسیحی که در خیابان‌های بیروت نزدیک ده بستنی فروشی شخص مسلمانانی به کار می‌پرداخت شکایت خود را نزد ایشان برد و عنوان کرد بستنی فروش مسلمان برای اینکه از فروش او جلوگیری کند شایعه نجس بودن بستنی‌های وی را در

بین مردم رواج می‌دهد.

وی در همین زمینه افزود: امام موسی صدر بدون اینکه این مسئله را از طریق رادیو و تلویزیون اعلام کند روزی بعد از نماز جمعه با همراهانش به سمت بستنی فروشی شخص مسیحی می‌رود و این‌گونه به دیگران القا می‌کند که چنین شایعاتی صحت ندارد.

خواهرزاده امام موسی صدر در ادامه سخنان خود به سوال دانشجویان در خصوص شخصیت امام موسی صدر پاسخ داد.

طباطبایی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا می‌توان امام موسی صدر را روشنفکری بومی دانست و راهکارهای ایشان در خصوص آزادی بیان و جلوگیری از ایجاد استبداد در جامعه چه بوده است گفت: امام موسی صدر روشنفکر دینی بود که نگاهش به فرد و جامعه تحکم به فرد نبود.

وی با بیان اینکه عدم حاکمیت و تحکم در دیدگاه وی بسیار مشهود بود، گفت: از نظر وی آزادی موهبتی الهی است و هیچ استعدادی به جز در نظر گرفتن شرایط آزادی شکوفا نمی‌شود.

خواهرزاده امام موسی صدر با اشاره به نگاه امام موسی صدر در خصوص آزادی بیان گفت: از نظر ایشان مطبوعات و روزنامه‌نگاران نقش مهمی را در افکار عمومی داشتند و در شرایطی که در اوج قدرت بود به مخالفان خود با دادن آزادی بیان از انتقادات استقبال می‌کرد و هر که بیشترین مخالفت را با وی داشت بیشتر مورد توجه وی بود.

طباطبایی با بیان اینکه آخرین اخباری که در حال حاضر در خصوص امام موسی صدر بیان می‌شود، گفت: تمام کسانی که در لیبی با مسئله امام موسی و ناپدید شدن وی ارتباط داشتند به نحوی کشته شدند.

خواهرزاده امام موسی صدر در پاسخ به سوال یکی دیگر از دانشجویان مبنی بر اینکه آیا می‌توان امام موسی صدر را اصلاح طلبی شیعی دانست، گفت: البته وی بیشتر از این‌جایگاه دارد و اصلاح طلبی بود که مبتنی بر اصول فرهنگی و اعتقادی خودش با نوع نگرش خاص خود و اعتقاد کامل به قرآن سعی در اصلاح جهان و اطراف خود را داشت.

محمدعلی مهدی در نشست معرفی کتاب سیره و سرگذشت کتابخانه ملی: اگر قذافی زنده بود، حقایق بسیاری آشکار می شد

گفت: لبنان در آن زمان جامعه‌ای از هم گسیخته بود و شیعیان آن به حاشیه رانده شده بودند و چون حامی خارجی خاصی هم نداشتند، از وضعیت و جایگاه مناسبی در لبنان برخوردار نبودند. در این شرایط امام موسی صدر وارد جامعه لبنان شد. مهدی اضافه کرد: یکی از مهم‌ترین کارهای او، ایجاد جنبش امل بود که آن را با همکاری شهید چمران و برای مقاومت در برابر اسرائیل و دفاع از مناطق شیعی راه‌اندازی کرد. ایجاد این جنبش، تحول بزرگی در لبنان بود و مخالفانی جدی مانند کمونیست‌ها داشت. امام موسی صدر می‌توانست منجی لبنان باشد که بود و اگر رבוده نمی‌شد، نه تنها لبنان، بلکه منطقه امروز شکل دیگری داشت.

وی درباره ویژگی‌های اخلاقی امام موسی صدر گفت: او در اوج علم و اخلاق بود، نشست‌ن علما در خانه را درست نمی‌دانست و با همه افسار، به ویژه محرومان رفت و آمد داشت. امام موسی از نظر عرفانی نیز در مقام بسیار بالایی بود و تمام لحظه‌های او وقف خدا و خلق خدا و تمام زندگی او وقف آرمان‌هایش می‌شد. مهدی همچنین به بیان ماجرای رבוده شدن امام موسی صدر در این کتاب اشاره کرد و افزود: در جریان جنگ داخلی لبنان، امام موسی صدر با مسوولان بسیاری از کشورهای همسایه مذاکره کرد تا دست از لشکرکشی به لبنان بردارند که در نهایت، در جریان یکی از این سفرها به لیبی، در سال ۱۹۷۸ رבוده شد. هیچکس نمی‌داند در آن دیدار چه گذشت و شاید اگر قذافی را زنده دستگیر کرده بودند، می‌توانستیم از آن ملاقات و نیز درباره ربوده شدن ایشان به مطالب تازه‌ای دست یابیم.

نشست «امام موسی صدر؛ فرزند ایران، مسیح لبنان» به همت مرکز تحقیقات ایران‌شناسی و اسلام‌شناسی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و با همکاری مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر برگزار شد. دکتر

محمدعلی مهدی در این نشست، علاوه بر معرفی کتاب «سیره و سرگذشت امام موسی صدر» درباره شخصیت، زندگی و فعالیت‌های ایشان نیز سخن گفت. مهدی با اشاره به کتاب «سیره و سرگذشت امام موسی صدر» گفت: برای نخستین بار کتابی به عنوان مرجع برای تحقیقات پژوهشگران، استادان و دانشجویان درباره امام موسی صدر در اختیار ما گذاشته شده است. البته جنبش امل نیز پیش از این دایره‌المعارفی تولید کرده بود که تمام اسناد مربوط به زندگی امام موسی صدر و تاریخ شیعه در نیمه دوم قرن بیستم در آن گردآوری شده است و کتاب «سیره و سرگذشت امام موسی صدر» را می‌توان نوشتار فشرده‌ای از همان دایره‌المعارف دانست. این کتاب به روش تاریخ‌نویسی نگاشته نشده و در حقیقت، مجموعه‌ای از اسناد، مدارک و نوشته‌های روزنامه‌ها درباره اوست که نویسندگان تلاش کرده‌اند این اسناد را به نحوی به هم ربط دهند. وی درباره نقش امام موسی صدر در تحولات ایجاد شده در لبنان و منطقه

جلد دوم مجموعه تفاسیر امام موسی صدر منتشر شد

اسلام و کلام خداست. هنگامی که به قرآن گوش فرامی‌دهیم، به خدا گوش می‌کنیم که با ما سخن می‌گوید. پس هر چه علم و بینش و معرفت ما افزون و وضعیت اندیشه ما بهتر و تجربه ما بیشتر شود، از قرآن چیز جدیدتری درمی‌یابیم غیر از آنچه تا کنون دریافته‌ایم. امروزه، در پرتو اطلاعات جدید خود، قرآن را بیش از گذشته می‌فهمیم. بنابراین، قرآن در هر عصر و هر زمانی راهنمای ماست، هر قدر هم که پیشرفت‌ها زیاد شود».

در این کتاب، ۸۹ قسمت از مباحث تفسیری امام موسی صدر گنجانده شده که ۵۸ قسمت آن تفسیر بخش‌هایی از سوره‌های بلند قرآن است که موضوعات مختلفی را در بر دارد و سی قسمت آن تفسیر سوره قصار قرآن کریم است و یک بخش به نام «قرآن معجزه‌جو» شامل مباحثی درباره قرآن و تفسیر آن است. این کتاب ۵۱۵ صفحه‌ای برای نخستین بار در پاییز ۱۳۹۰ در ۱۵۰۰ نسخه و با قیمت ۱۲۰۰۰ تومان در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

علاقه‌مندان برای تهیه کتاب می‌توانند به پایگاه اینترنتی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر به آدرس www.imamsadr.ir، مراجعه کنند و یا با تلفن ۸۸۴۹۴۱۶۲ تماس بگیرند.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر، «حدیث سحر گاهان» دومین جلد از مجموعه گفتارهای تفسیری امام موسی صدر است که با ترجمه علیرضا محمودی و مهدی موسوی نژاد، برای نخستین بار به فارسی منتشر شده است. این کتاب ترجمه کتاب «احادیث السحر» است که در سال ۱۹۹۹ در بیروت منتشر شده است و افزون بر مطالب آن کتاب، حدود بیست بخش از متون نویافته نیز در آن گنجانده شده است.

پیش از این کتاب «برای زندگی» که نخستین جلد از مجموعه دو جلدی تفاسیر قرآنی امام موسی صدر است، منتشر شده بود. «حدیث سحر گاهان» جلد پنجم از مجموعه آثار امام موسی صدر با عنوان «در قلمرو اندیشه امام موسی صدر» را تشکیل می‌دهد. این کتاب گفتارهای تفسیری است که امام موسی صدر در سحر گاهان ماه مبارک رمضان در رادیو لبنان بیان کرده است. با توجه به اینکه این سخنرانی‌ها در آخرین سال‌های حضور امام موسی صدر در لبنان ایراد شده است، به نوعی عصاره اندیشه و فکر امام موسی صدر در زمینه‌های مختلف و انعکاس و خلاصه معرفت وجودی امام صدر است.

در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «قرآن سند صدق گفتار محمد (ص) و اساس

مثنوی صدریه

تقدیم به خانواده بزرگوار ورنج کشیده
امام سید موسی صدر (حفظه الله تعالی)

«بشنو از نی چون حکایت می کند
از جدایی ها شکایت می کند»
سینه دارم چاک چاک درد صدر
فرستی خواهم بگویم شرح صدر
«یاد باد آن روزگاران یاد باد»
یاد محرومان دوران یاد باد
یاد لبنان یاد چمران یاد صدر
آن همه خدمت بدون مزد و اجر
او به لبنان بود مردم را امام
چون به همت کرد حجت را تمام
صدر اما در وطن بیگانه است
هر که نامش می برد دیوانه است
کس نباشد کو نداند نام او
کو کسی آگاه از افکار او؟
یک نفر نبود به عالی همتی
جستجو بنماید این سبط نبی
فخر ایران رمز لبنان صدر دین
عزت شیعه به روی این زمین
موسی کنعان به سینا سرزمین
کی شود پایان تو را این اربعین؟
وعده ها یک بار و صد بار و هزار
ده شب و صد شب، هزاران شد شمار
ای که از آمل تو حزب و حماس
شر مطلق از حضورت در هراس
کی کنی بند بلا بدرود تو؟
چشم کم نور مرا مسرور تو؟
شیعه از اندوه تو اندوهگین
کفر را یاد تو هم بس سهمگین
دوست از هجران تو در تاب و تب
دشمن از نام تو هم اندر تعب
دشمنان در دشمنیشان راستین
عاشقان از عاشقیشان شرمگین

عاشقیم و روز، نان را در طلب
عاشقیم و شام، در شور و طرب
یار ما در بند و ما در کار خویش
صبح و شب در بند افکار پریش
یوسفی در بند زندان حسد
ما فقط دنبال اخبار و رصد
عشق خواهی، عشق یعقوب نبی
عشق یوسف کو ولی را بد ولی
عشق یوسف آن نبی رنجور کرد
چشم پر نورش همی کم نور کرد
عشق چون باشد زلیخا می شود پیر و عجز
چون که دارد بر جگر صد آه و سوز
آن چنان عشقی بیاید تا که «صدر»
باز گردد بر مقام خود به فخر
این همه گفتیم از موسای صدر
قطره آبی بود از دریای صدر
بحر صدر و پهنه دریای آن
قطره ای از باده مهدی بدان
قطره ای از قطره های این شراب
کرده مست و بی قرارم بی حساب
یاد موسی را چنین باشد اثر
نام مهدی را خدا داند ثمر
ما ز موسی نام خواندیم و بس
قصه ای از کار او خواندیم و بس
کی، کجا دیدیم رفتاری از او؟
چشمان کی دید سیمایی از او؟
کی نوازش کرد دستانش به مهر؟

ما خطاکاران مالامال، کبر؟
از شمیم یاد او مدهوش ما
عطر مهدی می کند بی هوش ما
زین سبب گویم به آوای بلند
مهدیا! برهان امام ما ز بند

جواد عنایستانی

آبان ۱۳۹۰ - ذی الحجه ۱۴۳۲

